

her i Tinget. Jeg er ikke af denne Mening, jeg mener, at Spørgsmaalet meget godt kan ordnes af Kommissionen og derefter debatteres her. Repræsenterer Kommissionen de forskellige Partier her i Salen, ville Flertal i Kommissionen ogsaa kunne gøre Regning paa Flertal her i Tinget. Ikke desto mindre fraraader Konseilspræsidenten paa Grund af de mange og store Vanskeligheder Kommissionens Nedsættelse. Ogsaa med Hensyn til en Grundlovsforandring omtalte den højtærede Konseilspræsident flere Vanskeligheder. Han nævnedes saaledes det Spørgsmaal om, hvorvidt man skulde gaa til at forhøje Forholdstallet som ved tidligere Grundlovsforandringer — i 1849 forhøjede man Forholdstallet fra 12000 i det oprindelige Grundlovsudkast til 14000, og i 1866 forhøjede man det igen til 16000 —, eller om man skulde fastsætte et bestemt Antal.

Den højtærede Konseilspræsident erklærede, at det var den sidste Vej, han helst vilde gaa. Men det forekommer mig, at det ikke blev motiveret saa grundigt fra den højtærede Ministers Side, at man deraf vil være i Stand til at danne sig en klar Mening om, hvorvidt det just er den rigtige Vej at gaa: at fastsætte Folketingets Medlemmer til et bestemt Antal. Saa nævnte den højtærede Konseilspræsident det Spørgsmaal, som er rejst i det Forslag til Dagsorden, der er stillet af det ærede Medlem fra Thisted (N. Andersen), nemlig Spørgsmaalet om Forholdstalsvalgmaadens Indførelse. Det er altsaa ogsaa et Spørgsmaal, som kommer i Betragtning, naar man vil gaa til en Grundlovsforandring. Disse forskellige Standpunkter have naturligvis deres Talsmænd her i dette Ting, og de have alle deres vigtige Grunde til at holde paa deres forskellige Standpunkter. Men ikke desto mindre mener man med et Pennestrøg, uden at en stor Del af Tingets Medlemmer aner det mindste om det, at kunne slaa fast, at Grundlovsforandringen skal bestaa deri, at vi fastsætte Folketingets Medlemmer til et bestemt Antal. Rent bortset fra alle de andre Grunde, der ere fremsatte af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) og det ærede Medlem for Holbæk (Fogtmann) og ogsaa fra anden Side, mener jeg, at det ikke gaar an, at man paa Forhaand, saa at sige, vedtager et vigtigt Punkt i Grundlovsforandringen. Det skulde vi staa her og fastslaa, uden at vi have haft nogen som helst Lejlighed til grundigt at undersøge Spørgsmaalet. Alene af den Grund er jeg ikke i Stand til at

stemme for den Dagsorden, der er stillet af det ærede Medlem fra Løvel.

Naar jeg i dette Øjeblik ikke nævner flere Grunde, er det, fordi det er saa sent, og andre Grunde ere nævnedes fra anden Side. Men min Hovedgrund er denne, at vi i Øjeblikket have en ganske uholdbar Stilling, som vi ikke kunne blive ved at arbejde videre paa, navnlig naar vi slet ikke vide det mindste om, hvornaar vi skulde prøve paa at komme ud af den. Og som Følge deraf maa der hurtig gribes til Foranstaltninger, hvorved vi kunne komme ud af denne Stilling. Det mener jeg, man kan komme ved det Forslag, hvortil jeg er Medforslagsstiller, og for hvilket det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds er Ordfører, altsaa ved at nedsætte en Kommission, som undersøger Forholdene i Løbet af Sommeren og til Efteraaret forelægger os et eller maaske et Flertals- og et Mindretalsforslag. Hvilke Resultater Kommissionen kommer til, bliver jo et Fremtidsspørgsmaal. Men paa den Maade faa vi Sagen undersøgt og faa i alt Fald motiverede Forslag fra Kommissionen. Hvis Kommissionen skulde komme til det Resultat, at vi ikke skulde blive ved at forøge Folketingskredsene i ubegrænset Mængde, efterhaanden som Folketallet forøges, antager jeg dog, at Kommissionen vil sige: Den Rigsdag, som skal vedtage en Grundlovsforandring, maa i det mindste selv være grundlovmæssig sammensat, ikke saaledes, som den er nu, hvorved faktisk et Mindretal i Befolkningen har Flertal her i Tinget, og Flertallet i Befolkningen kun har en Mindretalsrepræsentation her i Salen. Det Forhold maa i hvert Fald hæves efter min Formening, hvis vi skulde gaa til en Grundlovsforandring, og det er den væsentligste Grund til, at jeg ikke kan stemme for den nævnte Dagsorden.

Spørgsmaalet om Magtfordelingen spiller jo en overordentlig stor Rolle her i Tinget med Hensyn til Indholdet af den paatænkte Grundlovsforandring. Det er ogsaa et Spørgsmaal, som der er blevet peget paa ved tidligere Lejligheder. Jeg skal saaledes minde om, at afdøde Sofus Høgsbro, som i sin Tid var Formand i Folketinget, og som var Ordfører ved Forhandlingerne om Valgkredsordningen i 1894—95, udtalte — ganske vist ikke i den Forbindelse, hvori jeg her nævner det —, at en uretfærdig Fordeling af Valgkredsene kan føre til, at politiske Partier beholde Magten længe efter, at de ellers vilde have mistet den. Og det er en meget